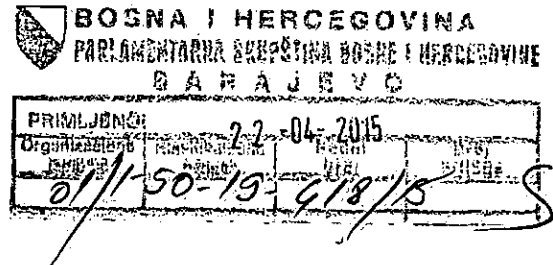

Број: 01/1-50-3-1-8/15
Вежа број: 01-50-1263-3/14
Сарајево, 09. 04. 2015.

ЧЛАНОВИМА УСТАВНОПРАВНЕ КОМИСИЈЕ

ИЗВЈЕШТАЈ

о одржаној Посебној сједници о питању статуса Суторине

Уставноправна комисија је на 7. сједници, одржаној 23. 03. 2015. године, одлучила да организује Посебну сједницу о питању статуса Суторине. Сједница је одржана у уторак, 09. 04. 2015. године, у згради Парламентарне скупштине БиХ, Плава сала, IV спрат, спочетком у 10 часова.

Позиву за посебну сједницу Уставноправне комисије Представничког дома одавали су се:

Жељко Обрадовић, замјеник предсједавајућег Комисије за границе БиХ, Зоран Перковић, помоћник министра спољних послова БиХ, проф. др Мустафа Бегвић, проф. др Зенаид Џелмо, др Недим Адемовић, проф. др Сенаид Лавић, проф. др Хидајет Редовац и проф. др Хазим Башић. Проф. др Един Шарчевић доставио је своје ставове у писаној форми.

Након увода предсједавајућег, члановима Комисије најприје се обратио Жељко Обрадовић, замјеник предсједавајућег Државне комисије за границе БиХ. Истакао је да чланови Државне комисије за границу БиХ од почетка имају усаглашен став о питању Суторине. Основ за идентификацију граничне црте између Босне и Херцеговине и Републике Црне Горе представљају два документа. Први је Општи оквирни споразум за мир у БиХ а други је Мишљење број 3 Међународне арбитражне комисије за конференцију о бившој Југославији, тзв. Бадинтерове комисије. Замјеник предсједавајуће Комисије изнио је ставове Државне комисије који се у цјелини налазе у прилогу овог извјештаја - транскрипту тонског записа са сједнице.

Након обраћања Жељка Обрадовића, члановима Комисије обратио се Зоран Перковић, помоћник министра спољних послова БиХ, који је образложио став Министарства иностраних послова БиХ.

Министарство иностраних послова БиХ сматра да је разграничење и утврђивање државне границе између Босне и Херцеговине и Републике Црне Горе извршено на правно ваљан и праведан начин. Овај став заснива се на документима који су за представнике БиХ у преговарачком процесу важили као основа за идентификацију граничне линије између двије стране, тј. Општем оквирном споразуму за мир у БиХ од 14. 12. 1995. године и Мишљењу број 3 Међународне арбитражне комисије за

конференцију у бившој Југославији, У Мишљењу број 3 Међународне арбитражне комисије наведено је да ће се демаркационе линије између независних држава моћи мијењати само путем слободног и међусобног договора, а ако се не договори супротно, раније границе попримају карактер граница које штите међународно право. Истакао је да Извјештај Међународне арбитражне комисије има снагу међународне пресуде која гарантује неуништеност територијалног интегритета и цјеловитости БиХ у њеним међународно признатим границама. Навео је и став да арбитража није могућа, јер су највиши државни органи Републике Црне Горе званично, дипломатским путем, обавијестили Босну и Херцеговину да за њих не постоји питање статуса Суторине. Веома је важно да ли ће БиХ поштовати међународно прихваћене норме које су основ њене независности и међународног признања или ће после 23 године бити покренут поступак ревизије и неприхватања тих међународних норми.

У име Министарства иностраних послова БиХ, предлажио је да се приједлог уговора о идентификацији државне границе између Босне и Херцеговине и Републике Црне Горе, који су утврдиле државне комисије за границе, ових земаља а потврдили и Савјет министара Босне и Херцеговине и Влада Републике Црне Горе, прихвати као фактички вјеродостојан и правно утемељен.

Након помоћника министра спољних послова БиХ члановима Комисије су се обратили: проф. др Мустафа Бегвић, проф. др Зенаид Целмо, др Недим Адемовић, проф. др Сенаид Лавић, проф. др Хидајет Реповац и проф. др Хазим Башић.

Проф. др Мустафа Бегвић, у својству бившег члана Државне комисије за границе БиХ, истакао је да је дуго година радио у овој комисији у вези са разграничењем са Републиком Црном Гором. Потврдио је да је приликом рада ове комисије морао постојати потпуни консензус у вези са идентификацијом и описом границе. Указао је и на коришћење документације, полазећи од Устава БиХ, мишљења тзв. Бадинтерове комисије и Међународне конвенције о границама. Навео је чињеницу да је Босна и Херцеговина раније, у вези са разграничењем, у два наврата, истицала захтјеве према Републици Црној Гори. Први пут почетком 1946. године, када је донесен Закон о ништавости правних прописа старе Југославије до 6. априла 1941. године и прописа који су донесени током окупације. Друга пут, када се тадашња комисија састала крајем децембра 1946. године да разријеша нека спорна питања на границама тадашњих народних република. Босна и Херцеговина је са Републиком Црном Гором имала само два спорна питања у вези са приједлогом да из састава Црне Горе пређу у састав БиХ два села, јер им је Фоча односно Гацко било ближе административно подручје. Указао је да Босна и Херцеговина има у вези са границама доста сличних ситуација као што је Суторина. Ни у једном случају није било овакве дилеме и оспоравања.

Проф. др Зенаид Целмо истакао је многе примјере спорова у вези са разграничењем који су довели до регулисања овог питања по правилима међународног јавног права. Члан 38. Статута Међународног суда правде дефинише да суд своје одлуке доноси према принципима општег међународног права који су заправо обавезујући и које суд примјењује. Навео је да се спор између Босне и Херцеговине и Републике Црне Горе не би могао водити без пристанка Републике Црне Горе, ни пред судом, ни пред арбитражом. У међународном праву не постоје спорови ако стране не пристану на спор. Онај ко је потписник Статута Међународног суда самим тим је дао пристанак на рјешавање спорова, слично је са арбитражом. Изнио је став да су одлуке Међународне

арбитражне комисије обавезујуће као и став да би у случају евентуалне тужбе, тужба била одбачена без расправе.

Др Недим Адемовић истакао је да је Парламентарна скупштина једина надлежна да донесе одлуку о питању Суторине, те да принцип међународног права „*pacta sunt servanda*“ - и принцип „*uti possidetis*“ не иду у прилог БиХ у вези са питањем Суторине. Чињенице указују да Босна и Херцеговина није уживала апсолутно никаква права на овој територији нити је вршила било какву власт на овој територији. Локални документи који се тичу саме административне подјеле такође иду у прилог Републици Црној Гори. Потписани међународноправни уговори такође иду у прилог Републици Црној Гори, јер легализују оно што се дешавало на терену посљедњих 70 година. Према томе, сматра да би неко морао дати одговор, прије свега стручњаци за међународно право, да ли према међународноправним принципима и пракси међународних судова Босна и Херцеговина има кредибилан захтјев да се супротстави чињеници да већ 70 година нема никаква права на тој територији.

Проф. др Сенаид Лавић је у обраћању члановима Комисије навео да сматра да је тзв. Бадинтерова комисија - Међународна арбитражна комисија утврдила да се границе република бивше СФРЈ имају сматрати границама независних држава и да су заштићене међународним правом. Мишљења тзв. Бадинтерове комисије су поставила логику правног оквира слиједом Устава из 1974. године у складу са међународним правом, на основу којег је БиХ постала независна држава, наставила своје постојање изван СФРЈ, као међународно призната и независна држава. Босна и Херцеговина је потврдила своје границе према Републици Црној Гори потписивањем Општег мировног споразума за мир у БиХ, у којем су међудржавне границе које је утврдила тзв. Бадинтерова комисија прихваћене као полазиште. Зато сматра да Босна и Херцеговина као држава која слободно преузима своје обавезе у међународним односима не смије негирати арбитражне одлуке и мишљења Међународне арбитражне комисије.

Након обраћања проф. др Сенаида Лавића члановима Комисије обратио се проф. др Хидајет Реповац, који је истакао да је у овом тренутку постављање питања о статусу Суторине недипломатски акт који може имати опасне реперкусије.

Проф. др Хазим Башић истакао је да је спор око Суторине по међународном праву ријешен случај. *Res judicata* – виђена ствар, пресуђена ствар. У случају тужбе за рјешавање овога проблема, Босна и Херцеговина рутински губи на Међународном суду правде. Сматра да треба поштовати строгу процедуру која је прописана уставно-правним поретком БиХ, јер је то начин како треба ријешити проблем који је заправо измишљен. Истакао је да се јавност у БиХ потпуно дезинформише у вези са питањем у којим је границама призната Босна и Херцеговина. То нису границе АВНОЈ-а. Босна и Херцеговина је призната у оним границама у којим је у тренутку сукцесије вршила политичку власт. То су оне границе докле је дошао домаћај управног система Босна и Херцеговина. Дакле, то је принцип „*uti possidetis*“. Новонастале државе нису стекле сва обиљежја државности, све док не потпишу међудржавне уговоре о границама. Дакле, Босна и Херцеговина је још увијек призната у политичким границама из 1992. године. Још није завршен процес делимитације граница и није дефинисан њихов правни статус, а на тај начин коначно дефинисана и заокружена државност БиХ. Поводом константног негирања ставова тзв. Бадинтерове комисије, истакао је да се заборавило да су 1992. године ти ставови, у једној другачијој форми, објављени као Резолуција

УН-а број 757. Том резолуцијом јасно су интерпретирани ставови Међународне арбитражне комисије и они су данас дио међународног јавног права и не могу се игнорисати.

Након обраћања проф. др Хазима, предсједавајући Комисије обавијестио је све присутне да ће сви материјали достављени од учесника бити доступни на веб-страници Парламентарне скупштине БиХ заједно са неауторизованим транскриптом тонског записа ове сједнице.

СЕКРЕТАР КОМИСИЈЕ

Игор Бајић

Прилог:

- Информација о разграничењу БиХ и Републике Црне Горе представника Државне комисије за границе БиХ,
- Мишљење проф. др Едина Шарчевића,
- Мишљење проф. др Зенаида Целме,
- Материјал достављен од проф. др Мустафе Бегића,
- Мишљење проф. др Сенадина Лавића,
- Мишљење проф. др Хазима Башића,
- Неауторизовани транскрипт 8. сједнице Комисије